

Magyar nyelvi témakörök

2023-2024

1. Kommunikáció

- 1. Az emberi kommunikáció nem nyelvi jelei és kifejezőeszközei
- 2. A reklámok működése, funkciója, hatása
- 3. A kommunikációs folyamat tényezőinek, céljának, funkciójának, valamint ezek összefüggéseinek megértése, bizonyítása beszédhelyzetek elemzésével, szövegértelmezéssel, szövegalkotással

2. A magyar nyelv története

- 4. A nyelvtörténet forrásai: kéziratos és nyomtatott nyelvemlékek (A tihanyi apátság alapítólevele, HB, ÓMS)
- 5. A nyelvújítás lényege és jelentősége példák alapján

3. Ember és nyelvhasználat

- 6. Anyanyelvünk rétegződése I. A köznyelvi változatok, a csoportnyelvek és a rétegnyelvek
- 7. A nyelv mint jelrendszer

4. A nyelvi rendszer

- 8. Hangkapcsolódási szabályosságok típusai és a helyesírás összefüggése
- 9. A mondatrészek fogalma, fajtái, felismerésük mondatban, helyes használatuk a mondatok felépítésében (A, Á, H, T, J)
- 10. A magyar nyelv szófaji rendszere: az alapszófajok, a viszonyszók és a mondatszók

5. A szöveg

- 11. Nyelvhasználati szinterek szerinti szövegtípusok: mindennapi, közéleti, hivatalos, tudományos, sajtó és média, szépirodalmi
- 12. A továbbtanuláshoz, illetve a munka világában szükséges szövegtípusok: különböző típusú önéletrajzok, motivációs levél; különböző témájú hivatalos levelek (pl. panaszos levél, kérvény), rövid, alkalmi beszéd
- 13. A szóbeli és írott szövegek szerepe, eltérő jegyei

6. A retorika alapjai

- 14. Az érvelés műfajai: a tétel, a bizonyítás, a cáfolat, az érv és az ellenérv
- 15. A beszéd felépítése, a beszéd megszerkesztésének menete az anyaggyűjtéstől a megszólalásig
- 16. A kulturált véleménynyilvánítás és a vita szabályai, gyakorlata. A befolyásolás módszerei

7. Stílus és jelentés

- 17. Egyjelentésű, többjelentésű szó, homonima, szinonima, hasonló alakú szópár, ellentétes jelentés
- 18. Szóképek: hasonlat, metafora, megszemélyesítés, szinesztézia, metonímia, szinekdoché; összetett szóképek: allegória, szimbólum felismerése, elemzése és felismerése szépirodalmi és egyéb szövegekben
- 19. Az egyszerűbb alakzatok köznyelvi és irodalmi szövegekben

8. Digitális kommunikáció

- 20. Az információs társadalom hatása a nyelvhasználatra és a nyelvi érintkezésre (pl. szövegszerkesztés számítógéppel, kommunikáció az interneten, elektronikus levelezés)

Irodalom témakörök

1. Életművek a magyar irodalomból – kötelező szerzők

- 1. Petőfi Sándor látomásos költészete
- 2. Arany János nagykőrösi balladái
- 3. Ady Endre szerelmi költészete (Léda- és Csinszka versek)
- 4. Babits Mihály – halállal való szembenézés
- 5. Kosztolányi Dezső Édes Anna című alkotása
- 6. József Attila kései költészete, az utolsó vershármassal + Tudod, hogy...
- 7. Mikszáth Kálmán – A jó palócok bemutatása
- 8. Romantikus és realista vonások Jókai Mór Az arany ember című regényében
- 9. Herczeg Ferenc Az élet kapuja című regényének bemutatása
- 10. Vörösmarty Mihály kései költészete (Előszó, A vén cigány)

2. Szerzők, művek, korszakok a régi magyar irodalomból a 18. század végéig – választható szerzők

- 11. Balassi Bálint, a reneszánsz költő

3. Portrék, metszetek, látásmódok a 19-20. század magyar irodalmából-választható szerzők

- 12.Radnóti Miklós eklogái (VII.; VIII.)
- 13.Móricz Zsigmond Tragédia című műve

4. Metszetek a 20.századi délvidéki-, erdélyi-, felvidéki- és kárpátaljai irodalomból

- 14.Kányádi Sándor költészete

5. Művek a kortárs magyar irodalomból

- 15. Varró Dániel Szívdezzert című kötetének elemzése

6. Művek a világirodalomból

- 16.A homéroszi eposzok, eposzi kellékek
- 17.Thomas Mann- Mario és a varázsló című munkája

7. Színház és dráma

- 18.Madách Imre: Az ember tragédiája
- 19. Ibsen: Nóra (Babaszoba)

8. Az irodalom határterületei VAGY Regionális irodalom

- 20..Örkény Tótek című munkájának filmes adaptációja